

การพัฒนาความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัย ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรม การเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

The Development of Early Childhood Care Advising Ability to Parents by the Fourth-Year Students in Early Childhood Education Program Using Problem-Based Learning (PBL) Activities

พัชรี ชีวะคำณวน^{1*} ขจิตพรณ ทองคำ²

Phatcharee chiwakumnuan^{1*} Kajitpan Thongkam²

Received: March 10, 2022

Revised: May 15, 2022

Accepted: June 10, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานและเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 ต่อการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 54 คนซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มทดลองกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง One group pretest-posttest design

ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 ในรายวิชาการศึกษาและการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย หลังจาได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการศึกษานักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 รายวิชาการศึกษาและการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย หลังจาได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐานนักศึกษามีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.62 (S.D.=0.53) โดยมีความพึงพอใจสามอันดับแรกคือ ความพึงพอใจในด้านกระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.76 (S.D.=0.42) รองลงมาคือความพึงพอใจในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐานค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.68 (S.D.=0.47) และอันดับที่สามคือ ความพึงพอใจในด้านผู้สอน ค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.66 (S.D.=0.47)

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัย
นักศึกษาสาขาวิชาปฐมวัย

^{1*},2 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

^{1*},2 Early childhood Program, Faculty of Education Thepsatri Rajabhat University, E-mail: phatcha2556@hotmail.co.th

Abstract

The objectives of this research were to develop the early childhood care advising ability to parents by the fourth-year students in Early Childhood Education Program using problem-based learning (PBL) activities and to study the satisfaction of the sample students towards problem-based learning (PBL) activities. The sample of this study was 54 students in Early Childhood Education Program studying in the fourth year, Semester 2, Academic Year 2020 in the Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University. One group pretest-posttest design was used as a research method.

The results of this study showed that after the implementation of PBL activities, the academic achievement of the sample students studying in Parent Education and Community Networking for Early Childhood Development subject was higher than before with a statistical significance level of .01 and the sample students were satisfied with PBL activities under Parent Education and Community Networking for Early Childhood Development subject at a high level ($M=4.62$, $S.D.=0.53$). An aspect with the highest mean was process ($M=4.76$, $S.D. = 0.42$), followed by measurement and evaluation ($M= 4.66$, $S.D. = 0.47$), and teacher ($M=4.66$, $S.D.=0.47$), respectively.

Keywords: Problem-based learning (PBL), Advising early childhood parents, Early childhood students

บทนำ

ในยุคเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้ที่ใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนาและการแข่งขันความรู้และการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างคนเพื่อการพัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศชาติให้เกิดความเข้มแข็งดังนั้นการจัดการศึกษาต้องปรับให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องพัฒนาความรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อเตรียมผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมอย่างรู้เท่าทันการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงตลอดจนมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นผู้ที่มีคุณภาพเป็นคนคิดเก่งและมีความสุข (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2554; ศิริพันธุ์และยุพาวรรณ ศรีสวัสดิ์, 2554)

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการสอนให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง เช่นความสามารถในการตั้งสมมติฐาน การสังเคราะห์ การวิเคราะห์ การประเมินและการสรุปข้อมูลมากกว่าการท่องจำ (Loyens et al., 2015) ซึ่งผู้เรียนจะได้เผชิญกับสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาของบทเรียนและสอดคล้องกับชีวิตประจำวันและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อค้นหาคำตอบร่วมกัน (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2558) และเกิดการสร้างความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเองซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์และช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางที่ดีขึ้น ดังนั้นการวางแผนเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาจึงต้องใช้กระบวนการคิดที่มีความสลับซับซ้อนซึ่งต้องใช้ทักษะการคิดหลาย ๆ ด้านมาผสมผสานกัน เพื่อค้นหาคำตอบวิธีการแก้ปัญหาและข้อสรุปต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานมาพัฒนานักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 ในรายวิชาการศึกษา

และการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เพื่อที่จะพัฒนาความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัย ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถ มีทักษะกระบวนการคิดและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 4 ต่อการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 54 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 54 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มทดลองกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง One group pretest-posttest design
 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 แผนการสอนรายวิชาการศึกษาและการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย
 - 2.2 แบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) รายวิชาการศึกษาและการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 40 ข้อ
 - 2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสถานที่และสื่อนวัตกรรมและด้านรูปแบบกิจกรรมบูรณาการ
 3. การวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สูตรการคำนวณ t-test dependent เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของข้อมูล 2 ข้อมูล ของกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว โดยนำคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test) รายวิชาการศึกษาและการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัยมาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 3 ระดับ คือ
ระดับมาก	ค่าคะแนน	3.68 - 5.00
ระดับปานกลาง	ค่าคะแนน	2.34 - 3.67
ระดับน้อย	ค่าคะแนน	1.00 - 2.33

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

คะแนนทดสอบ	n	Mean	S.D.	t
ก่อนเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน	54	22.25	9.80	3.85
หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน	54	25.21	9.37	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าคะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.25 และคะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.21 เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบพบว่าความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน มีดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน

รายการ	$\bar{x}$ หลังเรียน	S.D. หลังเรียน	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ความพึงพอใจในด้านผู้สอน	4.66	0.47	มาก
2. ความพึงพอใจในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐาน	4.76	0.42	มาก
3. ความพึงพอใจในด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐาน	4.68	0.47	มาก
4. ความพึงพอใจในด้านสถานที่และสื่อทัศนูปกรณ์	4.15	0.62	มาก

5. ความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐาน	4.19	0.4	มาก
โดยภาพรวม	4.62	0.53	มาก

จากตารางแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 รายวิชาการศึกษาและการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน นักศึกษา มีความพึงพอใจกับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็น ฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.62 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.53 โดยมีความพึงพอใจสามอันดับแรกคือความพึงพอใจในด้านการกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (M) เท่ากับ 4.76 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.42 รองลงมาคือความพึงพอใจในด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (M) เท่ากับ 4.68 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.47 และอันดับที่สามคือความพึงพอใจในด้านผู้สอน (M) เท่ากับ 4.66 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.47

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการให้คำแนะนำผู้ปกครองในการดูแลเด็กปฐมวัยของนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 รายวิชาการศึกษาและการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ กมลฉัตร กล่อมอิม. (2560) ทำการทดลองจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) รายวิชาการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้สามารถจดจำได้ดี ทั้งครูและนักศึกษาสนุกกับการเรียน ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานเป็นทีม ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากกว่าการรับฟังเนื้อหาจากผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว สิ่งสำคัญสถานการณ์ปัญหาหรือกรณีศึกษาที่นำมาใช้เป็นแรงกระตุ้นและผลักดันให้ผู้เรียนนำความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมมาใช้แก้ปัญหา ดังนั้นลักษณะของปัญหาต้องมีความน่าสนใจ ทำทายและนำค้นหาคำตอบโดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายและไพศาล สุวรรณน้อย. (2562) ได้ทดลองใช้รูปแบบ PBL ในการสอนนักศึกษา ระดับปริญญาตรีสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความคิด อย่างหลากหลาย ส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม เป็นที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรผลิตครูวิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐานมาใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 ซึ่งมีการสอนที่เน้นไปในเรื่องให้ผู้เรียนสนใจ อยากเรียนรู้ โดยสิ่งที่อยากเรียนรู้ดังกล่าวจะต้องเริ่มมาจากปัญหาที่เด็กสนใจหรือพบในชีวิตประจำวันที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบทเรียน อาจเป็นปัญหาของตนเองหรือปัญหาของกลุ่ม ซึ่งผู้จัดการเรียนรู้จะต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียนตามความเหมาะสม จากนั้นผู้จัดการเรียนรู้และผู้เรียนร่วมกันคิดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหานั้น โดยปัญหาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้บางครั้งอาจเป็นปัญหาของสังคมที่ผู้จัดการเรียนรู้เป็นผู้กระตุ้นให้เด็กคิดจากสถานการณ์ ข่าว เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการเรียน (learning to learn) เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม การปฏิบัติ และการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) นำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่บนฐานความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้ ซึ่งมีลักษณะของปัญหาดังนี้ เกิดขึ้นในชีวิตจริงและเกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียนหรือผู้เรียนอาจมีโอกาสได้เผชิญกับปัญหานั้นเป็นปัญหาที่พบบ่อยมีความสำคัญมีข้อมูลเพียงพอสำหรับการค้นคว้าเป็นปัญหาที่ยังไม่มี

คำตอบชัดเจนตายตัวหรือแน่นอนและเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนคลุมเครือหรือผู้เรียนเกิดความสงสัยเป็นปัญหาที่มีประเด็นขัดแย้งข้อถกเถียงในสังคมยังไม่มีข้อยุติ เป็นปัญหาที่อยู่ในความสนใจ เป็นสิ่งที่อยากรู้แต่ไม่รู้ปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนเสียหาย เกิดโทษ ภัย และเป็นสิ่งไม่ดี หากมีการนำข้อมูลมาใช้โดยลำพังคนเดียวอาจทำให้ตอบปัญหาผิดพลาดปัญหาที่ได้รับการยอมรับจากผู้อื่นว่าจริง ถูกต้อง แต่ผู้เรียนไม่เชื่อว่าจริง ยังไม่สอดคล้องกับความคิดของผู้เรียนปัญหาที่อาจมีคำตอบหรือแนวทางการแสวงหาคำตอบได้หลายทางครอบคลุมการเรียนรู้ที่กว้างขวางหลากหลายเนื้อหาเป็นปัญหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียนเป็นปัญหาที่ไม่สามารถหาคำตอบของปัญหาได้ทันที ต้องมีการสำรวจ ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลหรือทดลองดูก่อน จึงจะได้คำตอบ ไม่สามารถคาดเดา หรือทำนายได้ง่าย ๆ ว่าต้องใช้ความรู้อะไร ยุทธวิธีในการสืบเสาะหาความรู้เป็นอย่างไร คำตอบหรือผลของความรู้เป็นอย่างไรเป็นปัญหาที่ส่งเสริมความรู้ด้านเนื้อหา ทักษะ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ซึ่งบทบาทของผู้จัดการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานผู้จัดการเรียนรู้จะทำหน้าที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนคอยให้คำปรึกษา กระตุ้นให้ผู้เรียนเอาความรู้เดิมที่มีอยู่มาใช้และเกิดการเรียนรู้โดยการตั้งคำถาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งเป็นผู้ประเมินทักษะของผู้เรียนและกลุ่มพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาตนเองส่งผลให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะ ความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรองแก้ปัญหาที่แม่นยำมีความละเอียดในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างชำนาญโดยการหาหลักฐานที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงหรือข้อมูลที่นำเชื่อถือมาสนับสนุนหรือยืนยันเพื่อพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเชื่อหรือสรุป

2. ผลการศึกษานักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 รายวิชาการศึกษาและการมีส่วนร่วมสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานนักศึกษามีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.62 (S.D.=0.53) โดยมีความพึงพอใจสามอันดับแรกคือ ความพึงพอใจในด้านกระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (M) เท่ากับ 4.76 (S.D.=0.42) รองลงมาความพึงพอใจในด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐาน (M) เท่ากับ 4.68 (S.D.=0.47) และอันดับที่สามคือ ความพึงพอใจในด้านผู้สอน (M) เท่ากับ 4.66 (S.D.=0.47) จากผลดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีของไวท์เฮด (Whitehead. 1967: 1-41) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล การพัฒนาคุณลักษณะใด ๆ ตามวิถีทางของธรรมชาติควรต้องสร้างกิจกรรมที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในตัวเองเพราะความพอใจจะทำให้คนพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้บลูม (Bloom. 1976: 72-74) มีความเห็นว่าถ้าสามารถจัดให้ผู้เรียนได้ทำพฤติกรรมตามที่ตนเองต้องการแสดงว่าผู้เรียนทุกคนได้เตรียมใจสำหรับกิจกรรมที่ตนเองเลือกนั้นด้วยความกระตือรือร้นพร้อมด้วยความมั่นใจ การมีความกระตือรือร้น ความพึงพอใจและมีความสนใจ เมื่อเริ่มเรียนจะทำให้ผู้เรียนเรียนได้เร็วและมีความสำเร็จสูง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ปัญหาเป็นฐาน จึงมีส่วนที่ทำให้นักเรียนเกิดความพอใจได้เรียนรู้จากวิธีการใหม่ ๆ มีความตื่นตัวสนใจในการได้พบและเก็บเกี่ยวประสบการณ์การเรียนรู้ในสิ่งใหม่

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นไปในเรื่องให้ผู้เรียนสนใจอยากเรียนรู้โดยสิ่งที่อยากเรียนรู้ดังกล่าวจะต้องเริ่มมาจากปัญหาที่สนใจหรือพบในชีวิตประจำวันที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบทเรียนอาจเป็นปัญหาของตนเองหรือปัญหาของกลุ่ม ซึ่งผู้จัดการเรียนรู้จะต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียนตามความเหมาะสม จากนั้นผู้จัดการเรียนรู้และผู้เรียนร่วมกันคิดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหานั้น โดยปัญหาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้บางครั้งอาจเป็นปัญหาของสังคมที่ผู้จัดการเรียนรู้เป็นผู้กระตุ้นให้เด็กคิดจากสถานการณ์ ข่าว เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการเรียน (learning to learn) เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม การปฏิบัติและการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) นำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่บนฐานความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อน ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้แบบปัญหาเป็นฐานสอดคล้องกับบริบทและสังคมในปัจจุบันทำให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์และเข้าใจเหตุการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รวมถึงการวางแผนวิเคราะห์สถานการณ์ในอนาคตในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบด้วยการใช้การสืบค้นข้อมูลมาสนับสนุนได้ละเอียดรอบครอบมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาทดลองการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาและส่งเสริมเด็กและเยาวชนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับศักยภาพและความสามารถของประชากรในแต่ละช่วงวัย

2.2 ควรทำการศึกษาทดลองโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบอื่น ๆ ที่เน้นกระบวนการคิดเพื่อส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ทั้งในระดับชั้นปีต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)*.
- กฤติยา จงรักษ์และคณะ. (2554). *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.ปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน.วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.*
- กมลฉัตร กล่อมอิม. (2560). *การจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning): รายวิชาการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.ไพศาล สุวรรณน้อย*
- ทิตินา แคมมณีและคณะ. (2540). *การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด. เอกสารประกอบการนำเสนอแนวคิดและแนวทางโครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่ม “การเรียนรู้เพื่อการพัฒนากระบวนการคิด” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (อัสสำเนา) ทิตินา แคมมณี. แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับระบบและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน. ม.ป.ป. (อัสสำเนา)*
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2558). *การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ไพศาล สุวรรณน้อย. (2562). (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [pbl-he-58-1.pdf \(kku.ac.th\)](http://pbl-he-58-1.pdf(kku.ac.th)). (วันที่สืบค้นข้อมูล : 19 มิถุนายน 2565).

- Bloom, Benjamin S. (1976) *Taxonomy of Educational Objective Handbook K: Cognitive Domain*.
New York : David Mc kay Company Inc.
- Hartman, L.G., & Chard, S. C. (1995). *Project in early year*. Childhood Education
- Katz, A. J., & Chard, S. C. (1994). *Engaging children's minds : The project approach*.
New Jersey : Ablan.
- Whitehead, Alfred N. (1967). *The Aims of Education and other Essay*. New York : The Free press.